Sprawozdanie z drugiej części projektu z przedmiotu "Technika Automatyzacji Procesów"

Numer zadania: 3 Wykonawcy: Dawidiuk Marek Giełdowski Daniel Kłos Maciej Taras Sylwia

1. Opis otrzymanego modelu

W ramach tego projektu analizowaliśmy otrzymany model obiektu znanego jako reaktor przepływowy. Obiekt składa się z pojemnika wypełnionego cieczą z rozpuszczoną nieokreśloną substancją. Do pojemnika wpływa strumieniem F_{in} ciecz o określonej temperaturze T_{in} oraz stężeniu rozpuszczonej substancji C_{Ain} . W pojemniku jest określona ilość cieczy V w określonej temperaturze T. Ciecz z pojemnika wypływa strumieniem F, zawierając stężenie C_A rozpuszczonej substancji. Dodatkowo przez pojemnik przeprowadzona jest rura odpowiedzialna za chłodzenie bądź podgrzewanie, którą strumieniem F_C płynie ciecz o temperaturze wejściowej T_{Cin} .

Obiekt opisany jest następującymi równaniami:

$$\begin{cases}
V \cdot \frac{dC_A}{dt} = F_{in} \cdot C_{Ain} - F \cdot C_A - V \cdot k_0 \cdot e^{-\frac{E}{R \cdot T}} \cdot C_A \\
V \cdot \rho \cdot c_p \cdot \frac{dT}{dt} = F_{in} \cdot \rho \cdot c_p \cdot T_{in} - F \cdot \rho \cdot c_p \cdot T + V \cdot h \cdot k_0 \cdot e^{-\frac{E}{R \cdot T}} \cdot C_A - \frac{a \cdot (F_C)^{b+1}}{F_C + \frac{a \cdot (F_C)^b}{2 \cdot \rho_C \cdot c_{pc}}} \cdot (T - T_{Cin})
\end{cases}$$
(1.1)

W równaniach występują stałe o podanych wartościach:

$$- \rho = \rho_c = 10^6 \frac{g}{m^3}$$

$$- c_p = c_{pc} = 1 \frac{cal}{g \cdot K}$$

$$- k_0 = 10^{10} \frac{1}{min}$$

$$- \frac{E}{R} = 8330, 1 \frac{1}{K}$$

$$- h = 130 \cdot 10^6 \frac{cal}{kmol}$$

$$- a = 1,678 \cdot 10^6 \frac{cal}{K \cdot m^3}$$

$$- b = 0,5$$

Na potrzeby linearyzacji otrzymaliśmy także dane odnośnie wartości zmiennych modelu w zadanym punkcie pracy układu:

$$-V = 1m^{3}$$

$$-F_{in} = F = 1 \frac{m^{3}}{min}$$

$$-C_{Ain} = 2 \frac{kmol}{m^{3}}$$

$$-F_{C} = 15 \frac{m^{3}}{min}$$

$$-T_{in} = 323K$$

$$-T_{Cin} = 365K$$

$$-C_{A} = 0, 26 \frac{kmol}{m^{3}}$$

$$-T = 393, 9K$$

W ramach zadania wielkości te podzielone zostały na 4 grupy:

— stałe - V, F, F_{in} — regulowane - C_A, T — sterujące - C_{Ain}, F_C — zakłócenia - T_{in}, T_{Cin} Po zastąpieniu stałych w równaniach liczbami, otrzymywany jest następujący układ równań:

$$\begin{cases}
\frac{dC_A}{dt} = C_{Ain} - C_A - 10^{10} \cdot e^{-\frac{8330,1}{T}} \cdot C_A \\
\frac{dT}{dt} = T_{in} - T + 130 \cdot 10^{10} \cdot e^{-\frac{8330,1}{T}} \cdot C_A - \frac{1,678 \cdot (F_C)^{1,5}}{F_C + 0,839 \cdot (F_C)^{0,5}} (T - T_{Cin})
\end{cases}$$
(1.2)

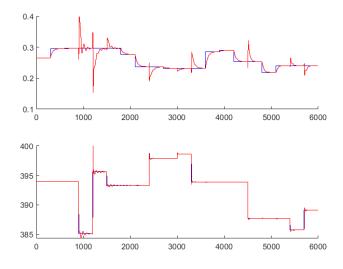
Ostatnią rzeczą jaka musiała zostać wzięta pod uwagę było dokładniejsze określenie wartości wyjść w punkcie pracy, ponieważ te podane w zadaniu były przybliżone. Podczas realizacji pierwszej części projektu otrzymaliśmy w przybliżeniu $C_A=0,2646$ oraz T=393,9531.

2. Zadanie projektowe

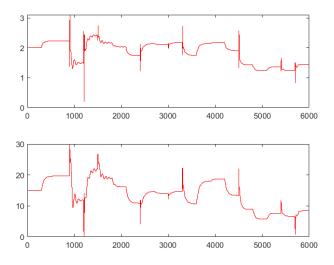
Zadaniem projektowym tej części naszej pracy było przygotowanie oraz dobranie optymalnych nastawów regulatorów w środowisku Matlab. W części a) należało dobrać strukturę i nastawy dwupętlowego układu regulacji PI/PID z odsprzęganiem i bez odsprzęgania. Kolejno, należało zaprojektować i zaimplementować analityczny regulator predykcyjny z uwzględnieniem ograniczeń przez rzutowanie oraz, w części c), numeryczny regulator predykcyjny z uwzględnieniem ograniczeń na sterowanie. Następnie należało porównać działanie tych regulatorów.

Algorymem regulatora jaki należało zaimplementować w części b) i c) w ramach naszego zadania był regulator predykcyjny DMC (Dynamic Matrix Control)

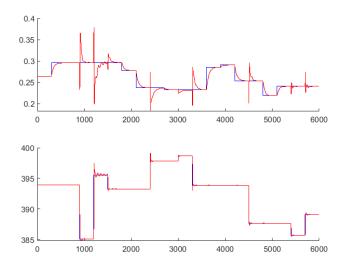
Regulator DMC

Rys. 2.1. Regulacja DMC analityczna - wyjście na tle wartości zadanej

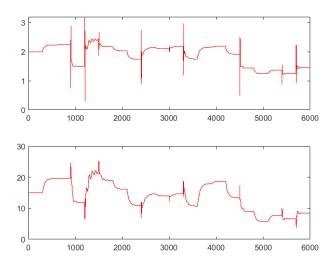

Rys. 2.2. Regulacja DMC analityczna - sterowanie

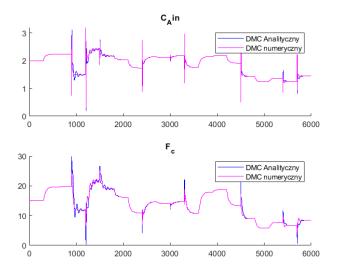

Rys. 2.3. Regulacja DMC numeryczna - wyjście na tle wartości zadanej

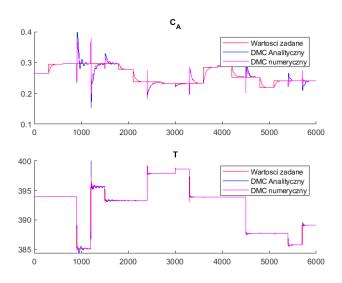
Działanie prezentowanych powyżej algorytmów najłatwiej porównać będzie prezentując je na wspólnym rysunku. Zgodnie z oczekiwaniami, regulacja przebieg w podobny sposób dla obu implementacji regulatora. W obu przypadkach występują oscylacje wyjścia przy dużych skokach wartości zadanej dla wyjścia T procesu, dla niewielkich skoków wartości zadanej, regulatory porównywalnie szybko sprowadzają wartość wyjścia T do zadanego poziomu. Wyjście CA również zachowuje porównywaly przebied przy zastosowaniu regulatora analitycznego, czy numerycznego. Ta zmienna wyjściowa, nieco wrażliwsza w regulacji, a oba typy regulatorów spowodowały zbliżony, a często pokrywający się przebieg, z podobnymi wysokościami przeregulowań. Należy jednak zaznaczyć, że mimo podobieństwa wyników i przebiegu sterowań, obliczenia dla algorytmu numerycznego trwały znacznie dłużej niż dla analitycznego.

Rys. 2.4. Regulacja DMC numeryczna - sterowanie

Rys. 2.5. Regulacja DMC analityczna i numeryczna - sterowanie

Rys. 2.6. Regulacja DMC analityczna i numeryczna - wyjścia